

SADRŽAJ

UVOD.....	9
1. POJAVA I RAZVOJ NAUKE U ORGANIZACIJI.....	11
1.1. Pojava nauke o organizaciji.....	11
1.2. Osnovna obilježja organizacije.....	12
1.3. Pojava i razvoj naučne organizacije rada.....	14
1.3.1. Tejlorov koncept organizacije.....	14
1.3.2. Tejlorovi principi menadžmenta.....	15
1.3.3. Fajolov koncept menadžmenta.....	16
1.3.4. Fordov sistem organizacije.....	17
1.3.5. Klasične teorije i pristupi organizaciji rada.....	17
1.3.6. Neoklasična teorija organizacije rada.....	18
1.3.7. Savremene teorije organizacije rada.....	18
1.4. Pristup organizaciji kao sistemu.....	20
1.4.1. Pojam sistema.....	20
1.4.2. Funkcionisanje sistema.....	22
1.4.3. Kolo povratne sprege.....	23
1.4.4. Ciljevi sistema.....	25
1.4.5. Vrste sistema.....	25
1.4.6. Organizacioni sistemi.....	28
1.4.7. Entropija organizacionih sistema.....	29
1.4.8. Organizacioni sistem posmatran kao “crna kutija”.....	30
2. ORGANIZACIONA STRUKTURA PREDUZEĆA.....	33
2.1. Formalna organizaciona struktura.....	33
2.2. Neformalna organizacija.....	34
2.3. Proces organizovanja.....	38
2.4. Organizacija preduzeća u interakciji sa okruženjem.....	42
2.5. Modeli organizacije preduzeća.....	44
2.5.1. Funkcionalna organizacija.....	44
2.5.2. Divizionna organizacija.....	45
2.5.3. Projektna organizacija.....	46
2.5.4. Matrična organizacija.....	47
2.5.5. Inovativna organizacija.....	48
2.6. Razlike između klasične i inovativne organizacije.....	49
2.7. Institucionalni oblici organizovanja preduzeća u tržišnoj privredi.....	51
2.7.1. Inokosno preduzeće.....	51
2.7.2. Društvo lica.....	52
2.7.2.1. Ortačko društvo.....	52
2.7.2.2. Komanditno društvo.....	53

2.7.3. Društvo kapitala.....	53
2.7.3.1. Akcionarsko društvo.....	53
2.7.3.2. Društvo sa ograničenom odgovornošću	55
2.7.4. Zadruga	56
2.7.5. Organizovanje velikih poslovnih sistema	57
2.7.5.1. Koncern	57
2.7.5.2. Kartel	57
2.7.5.3. Trust.....	58
2.7.5.4. Konzorcijum	58
3. SAVREMENI MENADŽMENT PREDUZEĆA	59
3.1. Savremeni menadžment preduzeća u uslovima tržišne ekonomije	59
3.2. Pojam i definicije menadžmenta	60
3.3. Principi savremenog menadžerstva	63
3.4. Menadžer i organizacija	76
3.4.1. Ciljevi menadžera i organizacije	79
3.4.2. Menadžersko odlučivanje.....	79
4. SADRŽAJ I NOSIOCI FUNKCIJE UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA.....	83
4.1. Definisane pojma funkcije.....	83
4.2. Klasifikacija funkcija	83
4.2.1. Vertikalna podjela funkcija u preduzeću.....	85
4.2.2.1. Sadržaj i nosioci funkcije upravljanja	85
4.2.2.2. Sadržaj i nosioci funkcije rukovođenja.....	88
4.3. Organizacioni nivoi i raspon upravljanja	89
4.4. Tradicionalni koncept sistema organizacije i rukovođenja	90
4.4.1. Linijski sistem rukovođenja	90
4.4.2. Linijsko-štabni sistem rukovođenja.....	91
4.5. Funkcionalni sistem organizacije i rukovođenje.....	92
4.6. Savremene koncepcije rukovođenja	93
4.6.1. Rukovođenje na principu izuzetka.....	94
4.6.2. Rukovođenje prema pravilima odlučivanja	95
4.6.3. Rukovođenje motivacijom.....	96
4.6.4. Rukovođenje na principu participacije	96
4.6.5. Rukovođenje delegiranjem - hartzburgerov model	97
4.6.6. Rukovođenje prema rezultatima.....	99
4.6.7. Rukovođenje prema ciljevima.....	99
4.7. Stilovi rukovođenja.....	101
4.7.1. Pojam stila rukovođenja	101
4.7.2. Vrste (tipovi) stila rukovođenja.....	102
4.7.2.1. Autoritativni stil rukovođenja.....	102
4.7.2.2. Demokratski stil rukovođenja	103
4.7.2.3. Stil rukovođenja »laissez faire«	103
4.8. Izbor stila rukovođenja.....	104

4.9. Stilovi rukovođenja u nekim razvijenim zemljama.....	106
4.9.1. Neke karakteristike stila rukovođenja u evropi	106
4.9.2. Osnovne karakteristike američkog stila rukovođenja	107
4.9.3. Osnovne karakteristike japanskog stila rukovođenja	108
4.10. Inovacije u rukovođenju	112
4.10.1. Potreba za inovacijama u rukovođenju	112
4.10.2. Razvoj rukovodećih kadrova za inovativno rukovođenje	114
4.11. Komuniciranje u procesu rukovođenja	116
4.11.1. Svrha komuniciranja	117
4.11.2. Intervju	118
4.11.3. Izražavanje	119
4.11.4. Dogovaranje	119
4.11.5. Izvještavanje.....	119
4.11.6. Sastanci i diskusije.....	119
4.11.7. Perspektiva komuniciranja	120
4.12. Praćenje akcije	120
4.12.1. Kontrolisanje.....	120
4.12.1.1. Svrha kontrolisanja	120
4.12.1.2. Proces kontrolisanja	121
4.13. Ličnost -rukovodioca	122
4.13.1. Osobine i sposobnosti rukovodioca	122
4.13.2. Autoritet kao instrument rukovođenja	123
4.14. Horizontalna klasifikacija funkcija u preduzeću	125
5. MODELIRANJE ORGANIZACIONE STRUKTURE PREDUZEĆA.....	127
5.1. Funkcije kao rezultat podjele rada.....	127
5.2. Model unutrašnje organizacione konstitucije preduzeća	130
5.3. Faze izrade projekta organizacione strukture privrednog subjekta – preduzeća	131
5.4. Organizacija izvršnih funkcija.....	133
6. ORGANIZACIJA FUNKCIJE PLANIRANJA	137
6.1. Planiranje kao osnova upravljanja	137
6.2. Marketinška orijentacija planiranja	139
6.3. Dimenzije planiranja	140
6.4. Koraci u planiranju.....	141
6.4.1. Biti svjestan šansi.....	142
6.4.2. Postavljanje ciljeva	143
6.4.3. Razmatranje pretpostavki planiranja	143
6.4.4. Određivanje alternativnih pravaca akcije.....	143
6.4.5. Vrednovanje alternativnih pravaca akcije	143
6.4.6. Izbor pravca akcije.....	144
6.4.7. Formulisanje izvedenih planova	144
6.4.8. Kvantifikacija planova stvaranjem proračuna	144

6.5. Nosioci funkcije planiranja	144
6.6. Metode planiranja.....	146
6.6.1. Metoda anketiranja	147
6.6.2. Metoda analogije.....	149
6.6.3. Metoda trenda	150
6.6.4. Regresiona analiza	151
6.6.5. Metoda mrežnog planiranja	152
6.6.6. Benchmarking metoda.....	156
6.7. Podjela planova prema nivou organizacione strukture	157
7. PROIZVODNA FUNKCIJA	161
7.1. Pojam i značaj proizvodne funkcije	161
7.2. Priprema proizvodnje.....	162
7.2.1. Tehnička priprema proizvodnje	162
7.2.1.1. Projektovanje i konstruisanje proizvoda.....	163
7.2.1.2. Priprema tehnološkog postupka	166
7.2.2. Operativna priprema proizvodnje.....	167
7.3. Tipovi proizvodnje.....	168
7.3.1. Pojam tipova proizvodnje.....	168
7.4. Kontrola proizvodnje.....	170
7.4.1. Zadaci službe tehničke kontrole	170
8. ORGANIZACIJA MARKETING FUNKCIJE.....	173
8.1. Definisanje marketing menadžmenta.....	173
8.2. Uloga i zadaci marketinga.....	175
8.3. Organizovanje marketinga u preduzeću	177
8.3.1. Organizacija marketing sektora	179
8.3.1.1. Organizacija prodajne funkcije	180
8.3.1.2. Organizacija nabavne službe.....	183
8.3.2. Organizacija ostalih funkcija marketinga	184
8.3.3. Kontrola marketing aktivnosti.....	184
8.4. Istraživanje tržišta - uslov za optimalno upravljanje marketingom.....	185
8.5. Forme organizovanja marketing - aktivnosti	190
8.5.1. Konceptija proizvodnje.....	191
8.5.2. Konceptija proizvoda	191
8.5.3. Konceptija prodaje.....	191
8.5.4. Konceptija marketinga	191
9. ORGANIZACIJA FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVENE FUNKCIJE	193
9.1. Finansijsko poslovanje	193
9.1.1. Pojam i zadaci finansijske operative	193
9.1.2. Principi poslovanja finansijske operative.....	195
9.1.3. Poslovi finansijske operative	197
9.2. Organizacija računovodstva	199
9.2.1. Računovodstvo kao finansijska evidencija	199

9.2.2. Računovodstvena služba.....	201
9.2.3. Organizacija finansijske knjigovodstvene evidencije.....	206
10. ORGANIZACIJA FUNKCIJE RAZVOJA U PREDUZEĆU	209
10.1. Pojam i značaj funkcije razvoja.....	209
10.2. Razvoj proizvoda	210
10.3. Konstrukcija proizvoda.....	211
10.4. Namjena proizvoda.....	211
10.5. Unifikacija proizvoda	212
11. ORGANIZACIJA KADROVSKE FUNKCIJE	213
11.1. Upravljanje ljudskim resursima	213
11.2. Planiranje napredovanja rukovodećih kadrova	215
11.3. Ocjenjivanje kandidata za rukovodeća radna mjesta.....	217
11.4. Savremeno obrazovanje rukovodećih kadrova.....	219
11.5. Uloga rukovodioca u unapređenju rada radnog tima	223
12. INFORMACIONI SISTEM PREDUZEĆA	225
12.1. Sistemski ciljevi	225
12.2. Informacioni sistem	225
12.3. Konceptije informacionih tokova	226
12.4. Konceptija obrade podataka.....	226
12.5. Softverski podsistemi informacionog sistema	227
12.6. Tehničke karakteristike opreme za podršku informacionom sistemu.....	227
12.7. Informacioni sistem preduzeća i internet tehnologija.....	227
12.8. Pristupi realizaciji informacionog sistema preduzeća	228
12.8.1. Centralizovani pristup.....	228
12.8.2. Decentralizovani pristup	229
13. SISTEM MENADŽMENTA KVALITETOM.....	231
13.1. Upravljanje kvalitetom.....	231
14. DIGITALNA ILI VIRTUELNA EKONOMIJA	235
14.1. Nastajanje nove ekonomije.....	235
14.2. Nova paradigma poslovanja	236
14.3. Intelektualni kapital	236
14.4. Upravljanje znanjem	236
14.5. Organizacija koja uči.....	237
14.6. Odlike digitalne ekonomije.....	237
14.7. Umrežavanje	238
DODATAK - Često korišteni pojmovi u poslovnoj praksi.....	239
LITERATURA	249